

20. 7. 2001

ID: 10952

Náležitosti poučení, podaného soudem (z judikatury)

Požadavek poučit o odvolání v sobě zahrnuje též požadavek poučit správně resp. úplně. Případy, kdy soud v rozhodnutí neuvede některou z podstatných náležitostí poučení (poučení neobsahuje určení lhůty, v níž tak účastník může učinit, nebo údaj o tom, u kterého soudu se odvolání podává), proto nelze než přiřadit k těm, kdy rozhodnutí neobsahuje poučení vůbec.

Požadavek poučit o odvolání v sobě zahrnuje též požadavek poučit správně resp. úplně. Případy, kdy soud v rozhodnutí neuvede některou z podstatných náležitostí poučení (poučení neobsahuje určení lhůty, v níž tak účastník může učinit, nebo údaj o tom, u kterého soudu se odvolání podává), proto nelze než přiřadit k těm, kdy rozhodnutí neobsahuje poučení vůbec.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 28.6.2001, sp.zn. 20 Cdo 1884/99)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobkyně S. spol. s r. o., , proti žalovanému S. Z., o zaplacení 159.800,- Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Prostějově pod sp. zn. 5 C 62/98, o dovolání žalovaného proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 25. 2. 1999, č. j. 19 Co 587/98 - 33, tak, že usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 25.2.1999, č. j. 19 Co 587/98 - 33 zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Odvolací soud odmítl (§ 218 odst. 1 písm. a/ o. s. ř.) odvolání žalovaného proti rozsudku pro zmeškání, jímž mu soud prvního stupně uložil povinnost zaplatit žalobkyni částku 159.800,- Kč a uhradit náklady řízení. Za den doručení rozsudku (§ 47 odst. 2 o. s. ř.) považoval 27. 5. 1998, posledním dnem patnáctidenní lhůty podle § 204 odst. 1 o. s. ř. byl den 11. 6. 1998, a odvolání podané až 24. 8. 1998, je tedy - uzavřel odvolací soud - zjevně opožděné.

Žalovaný (zastoupen advokátem) včasné dovolání odůvodnil poukazem na všechny dovolací důvody, jež ustanovení § 241 odst. 3 o. s. ř. (pod písm. a/ až d/) předjímá. Kromě jiného namítl, že usnesení odvolacího soudu je nesprávné proto, že byl nesprávně (neúplně) poučen o možnosti podat proti rozhodnutí soudu prvního stupně (rozsudku pro zmeškání) odvolání, v důsledku čehož mělo být odvolání projednáno, jestliže bylo podáno do tří měsíců od doručení rozsudku (§ 204 odst. 2 o. s. ř.).

Žalobkyně navrhla, pokládajíc dovolání především za „účelové“, aby je dovolací soud zamítl.

Podle části dvanácté, hlavy první, bodu 17. zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů (to jest podle občanského soudního řádu ve znění účinném do 1. 1. 2001 - dále jen „o. s. ř.“).

Dovolání je podle § 238a odst. 1 písm. e/ o. s. ř. přípustné, jelikož směřuje proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo odmítnuto odvolání.

Z úřední povinnosti posuzuje dovolací soud pouze vady řízení vyjmenované v § 237 a jiné vady, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 242 odst. 3 o. s. ř.); jinak je vázán uplatněnými dovolacími důvody včetně toho, jak je dovolatel obsahově vymezil.

Dovolání je důvodné.

Podle § 204 o. s. ř. se odvolání podává do patnácti dnů od doručení rozhodnutí u soudu, proti jehož rozhodnutí směřuje. Bylo-li vydáno opravné usnesení, běží tato lhůta znovu od doručení opravného usnesení (odstavec 1). Odvolání je podáno včas také tehdy, jestliže bylo podáno po uplynutí patnáctidenní lhůty proto, že se odvolatel řídil nesprávným poučením soudu o odvolání. Neobsahuje-li rozhodnutí poučení o odvolání nebo obsahuje-li nesprávné poučení o tom, že odvolání není přípustné, lze podat odvolání do tří měsíců od doručení (odstavec 2).

Podle § 202 odst. 1 o. s. ř. není odvolání přípustné proti rozsudku pro uznání nebo proti rozsudku pro zmeškání, ledaže je podáno proto, že nebyly splněny předpoklady pro jejich vydání (§ 153a, § 153b o. s. ř.) nebo že rozsudek spočívá v nesprávném právním posouzení věci.

Shodně soud prvního stupně v rozsudku pro zmeškání, který proti němu vydal, poučil žalovaného.

Speciální úprava přípustnosti odvolání proti rozsudkům pro zmeškání (a pro uznání) stála na zásadě, že odvolání je přípustné tam, kde je - se zřetelem k zvláštním odvolacím důvodům (uvedeným v § 202 odst. 1 o. s. ř.) - důvodné. Ačkoliv odvolání proti rozsudku pro uznání nebo pro zmeškání může být úspěšné jen jsou-li tyto důvody zjištěny, neznamená to, že přípustnost odvolání je obecně vyloučena. Pro tuto eventualitu však musí být účastníci - stejně jako v jiných případech - o odvolání poučeni (§ 156 odst. 1, § 157 odst. 1, § 204 odst. 1, 2 o. s. ř.), tj. poučeni o tom, v jaké lhůtě a u kterého orgánu lze odvolání podat.

Požadavek poučit o odvolání v sobě logicky zahrnuje též požadavek poučit správně resp. úplně. Případy, kdy soud v rozhodnutí neuvede některou z podstatných náležitostí poučení (poučení neobsahuje určení lhůty, v níž tak účastník může učinit, nebo údaj o tom, u kterého soudu se odvolání podává), proto nelze než přiřadit k těm, kdy rozhodnutí neobsahuje poučení vůbec. I na ně tudíž dopadá zásada vyslovená v ustanovení § 204 odst. 2, první části věty druhé, o. s. ř., a odvolání pak lze podat do tří měsíců od doručení rozhodnutí (shodně rozhodnutí uveřejněné pod č. 37/1998

Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek a ve vztahu k poučení o odvolání proti rozsudku pro zmeškání viz i důvody rozhodnutí pod č. 45/1996 tamtéž).

Z toho plyne, že žalovaný mohl podat v dané věci odvolání do tří měsíců od 27. 5. 1998, a proto je odvolání podané osobně u soudu prvního stupně dne 24. 8. 1998 odvoláním včasným.

Jestliže odvolací soud tyto důsledky výkladu § 204 odst. 2 o. s. ř. pominul, založil své rozhodnutí na nesprávném právním posouzení věci, a dovolací důvod uvedený v § 241 odst. 3 písm. d/ o. s. ř. byl uplatněn právem. Dovoláním napadené usnesení proto správné není, protože Nejvyšší soud, aniž ve věci nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), je zrušil, a věc odvolacímu soudu vrátil k dalšímu řízení (§ 243b odst. 1, 2 o. s. ř.).

Dalšími výtkami dovolatele, jmenovitě těmi, které podřazoval pod dovolací důvody podle § 241 odst. 3 písm. a/ (§ 237 odst. 1 písm. e/, f/ a g/), písm. b/ a c/ o. s. ř., se již nebylo třeba zabývat.

Právní názor dovolacího soudu o včasnosti odvolání je pro odvolací soud závazný § 243d odst. 1, věta druhá, o. s. ř.).

V novém rozhodnutí bude znovu rozhodnuto o nákladech řízení, včetně řízení dovolacího (§ 243d odst. 1, věta třetí, o. s. ř.). Soud prvního stupně uváže, zda dovolateli nevrátit soudní poplatek z dovolání, jestliže se nevybírá, je-li napadeno rozhodnutí toliko procesní povahy (srov. písm. d/ stanoviska občanskoprávního kolegia a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze 4. 7. 1996, Cpjn 68/95 a Opjn 1/95 uveřejněné pod č. 49/1996 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek) . .

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ušlý zisk](#)
- [Škoda vzniklá provozní činností](#)
- [Styk dítěte s osobou společensky blízkou](#)
- [Spotřebitel](#)
- [Náležitě odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)